

ชื่อเรื่อง **การพัฒนาภาคีเครือข่ายท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศกรณีศึกษา :
บ้านเียน หมู่ที่ 5 ตำบล สันป่ายาง อำเภอ แม่แตง จังหวัด เชียงใหม่**

**LOCAL GUIDE DEVELOPMENT TO SUPPORT ECOTOURISM A CASE
STUDY: BAAN IAK COMMUNITY, SANPAYANG SUB DISTRICT,
MAETAENG DISTRICT, CHIANGMAI PROVINCE.**

ผู้วิจัย **นางสาวสุรชา บุญศิลป์ไทย**

สาขา **การบริหารธุรกิจ (แขนงการประกอบการธุรกิจชุมชน)**

อาจารย์ที่ปรึกษา **รองศาสตราจารย์ สมพงษ์ บุญเลิศ**

สาขาวิชา **นิเทศศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50300 โทรศัพท์ 053-885626**

บทคัดย่อ

โครงการวิจัยและพัฒนาเรื่อง “การพัฒนาภาคีเครือข่ายท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ของชุมชนบ้านเียน ตำบลสันป่ายาง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบริบทและศักยภาพในด้านความพร้อมของชุมชนในการพัฒนาภาคีเครือข่ายท้องถิ่น และเพื่อพัฒนาภาคีเครือข่ายท้องถิ่นสำหรับส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนงานวิจัยชิ้นนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR) โดยผู้นำชุมชน ตัวแทนชาวบ้านในชุมชนและผู้วิจัยได้มีส่วนร่วมในการสำรวจชุมชน และร่วมวิเคราะห์ศักยภาพของชุมชน สำหรับกระบวนการในการพัฒนาโดยมีการจัดการฝึกอบรมและการศึกษาฐาน การจัดการเรียนรู้โดยมีวิทยากร การวัดผลสัมฤทธิ์ จากแบบทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรม และการฝึกปฏิบัติการนำเที่ยวในสถานการณ์จริงโดย มีนักท่องเที่ยว กลุ่มตัวอย่างเข้ามาทดลองใช้บริการนำเที่ยวและมีการวัดผลการให้บริการนำเที่ยวโดยการใช้แบบสอบถามความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว และนอกจากนี้ยังได้ใช้แบบประเมินทักษะการปฏิบัติ การเป็นภาคีเครือข่ายท้องถิ่นของชุมชนบ้านเียนและแบบสังเกตพฤติกรรม ในด้านการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ โดยได้ทำการวิเคราะห์ในรูปแบบของการวิเคราะห์เชิงพรรณนา(Descriptive)

ผลการวิจัยพบว่า บริบทและศักยภาพในด้านความพร้อมของชุมชน มีความเป็นไปได้ในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเนื่องจาก ชุมชนบ้านเียน เป็นชุมชนที่มีลักษณะทางกายภาพ สภาพภูมิศาสตร์มีความสวยงาม มีภูมิอากาศเย็นสบายตลอดทั้งปี อยู่กันแบบสังคมชนบท มีความเป็นอยู่แบบญาติพี่น้อง มีประเพณี วัฒนธรรม และวิถีชีวิตแบบชาวพื้นเมืองภาคเหนือ และยังคงไว้ซึ่งวิถีชีวิตแบบดั้งเดิม ด้านการพัฒนาภาคีเครือข่ายท้องถิ่นจากกระบวนการเรียนรู้ของภาคีเครือข่ายท้องถิ่นในการดำเนินกิจกรรมเรียนรู้ต่าง ๆ นำไปสู่การพัฒนาภาคีเครือข่ายท้องถิ่นของชุมชนได้องค์ความรู้เพื่อนำไปพัฒนาภาคีเครือข่ายท้องถิ่น เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านความรู้ ทักษะและส่งผลให้มีความมั่นใจในการทำหน้าที่ภาคีเครือข่ายท้องถิ่น มีความกล้าคิดกล้าแสดงออกสามารถอธิบายรายละเอียดทางสังคม เศรษฐกิจ ประเพณี วัฒนธรรมต่าง ๆ ของชุมชน และสามารถแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวในชุมชนได้

ABSTRACT

This research and development project investigated contexts and potential regarding readiness of the community in developing local guides and developed local guides for the promotion of the community ecotourism. The investigation was a participatory action research involving community leaders, representatives of the villagers and the researchers participating in surveying and analyzing the community potential. The development processes included training and field visits, lectures, achievement tests before and after the training, and field practice with sample tourists using the services and assessing the performances by using a satisfaction questionnaire. Additionally, the trainees were assessed their practical skills and behavior observation. The data were analyzed quantitatively and presented descriptively.

The research findings reveal that the community has a potential to be developed into a tourist attraction. Geographically, the village is beautiful with cool climates all year round. The villagers lead a traditional rural and kin-like lifestyle, maintaining their conventional northern culture and traditions. In terms of developing the local guides, the learning processes and activities yielded them knowledge that could enhance their skills and confidence, enabling them to become more expressive and to give the community's socio-economic, traditional and cultural information to tourists as well as to recommend them attraction sites in their community.